Európska komisia

Dvojaká kvalita potravín

Nové usmernenie pre členské štáty EÚ

Prehľad | 26. septembra 2017

Věra Jourová
Komisárka. Spravodlivosť, spotrebitelia a rodová rovnosť

Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť a spotrebiteľov

Účelom usmernenia, ktoré dnes Komisia prijala, je pomôcť vnútroštátnym orgánom lepšie využívať existujúce právne predpisy EÚ týkajúce sa potravín a ochrany spotrebiteľa na to, aby rozpoznali a riešili prípady neodôvodnenej dvojakej kvality.

„Nie je správne, aby sa niektorým občanom predávali potraviny, ktoré majú nižšiu kvalitu než potraviny s rovnakým obalom a označením predávané v iných krajinách. Musíme dať vnútroštátnym orgánom právomoci, aby odstránili všetky existujúce nezákonné praktiky. V Európe nie je priestor pre spotrebiteľov druhej triedy.“

Predseda Európskej komisie Juncker, správa o stave Únie, 13. septembra 2017

„Prezentovanie dvoch rozličných výrobkov v obale s tým istým označením je neférové a zavádza spotrebiteľa. Pracujeme na tom, aby sme skoncovali s týmito praktikami, ktoré aj právo EÚ zakazuje. Chceme, aby sa so všetkými spotrebiteľmi v celej EÚ zaobchádzalo rovnako.“

Věra Jourová, komisárka pre spravodlivosť, spotrebiteľov a rodovú rovnosť

O čo ide?

Spotrebitelia vo viacerých krajinách EÚ prejavujú značnú nespokojnosť s tým, že kvalita niektorých výrobkov je v ich krajine nižšia v porovnaní s výrobkami od rovnakého výrobcu, ktoré sa predávajú pod rovnakou značkou na druhej strane hraníc.

Tento problém sa týka potravín predávaných pod rovnakou značkou a v rovnakom obale vo viacerých členských štátoch EÚ, v prípade ktorých existujú rozdiely v zložení, ktoré by pravdepodobne ovplyvnili rozhodnutie spotrebiteľa o ich kúpe. Dôležitou otázkou pre spotrebiteľa je: „Kúpil by som si tento výrobok aj keby som vedel, že sa významne odlišuje od výrobku, ktorý som ochutnal v inom členskom štáte?“

Keď odpoveď znie „Nie“, spotrebiteľ nebol dostatočne informovaný. Spotrebitelia by mali byť schopní porozumieť hlavným vlastnostiam výrobku, ktorý si kupujú.

Ako môžu usmernenie Komisie využívať vnútroštátne orgány v praxi?

V právnych predpisoch EÚ týkajúcich sa potravín sa uvádza zoznam kľúčových informácií, ktoré musí výrobca uvádzať na obaloch výrobkov. Tieto kľúčové informácie a normy v oblasti bezpečnosti potravín sa musia vždy dodržiavať.

Potravinárske podniky sa však takisto musia zdržať klamlivých praktík, ktoré sú regulované prostredníctvom smernice EÚ o nekalých obchodných praktikách.

Cieľom usmernenia je uľahčiť uplatňovanie existujúcich právnych predpisov EÚ v praxi. Sú v ňom stanovené spoločné usmernenia k vyšetrovaniam, ktoré majú pomôcť orgánom presadzovania práva pri vykonávaní posudzovaní. Pomôže podnikom upraviť ich marketingové stratégie tak, aby boli jasnejšie.

V usmernení je aj diagram, v ktorom je vysvetlený postup posúdenia potenciálne nekalých obchodných praktík

Príklady zistených rozdielov

Káva určitej značky sa predáva s podobným označením v dvoch rozličných krajinách, pričom v jednej z týchto krajín má menší obsah kofeínu a väčší obsah cukru.

Zmrazené rybie prsty obsahujú v niektorých krajinách menej rybacieho mäsa ako v iných krajinách, hoci sú v oboch prípadoch uvádzané na trh v podstate v rovnakom balení.

Ľadový čaj obsahuje v niektorých krajinách síce menej cukru, ale viac umelých sladidiel.

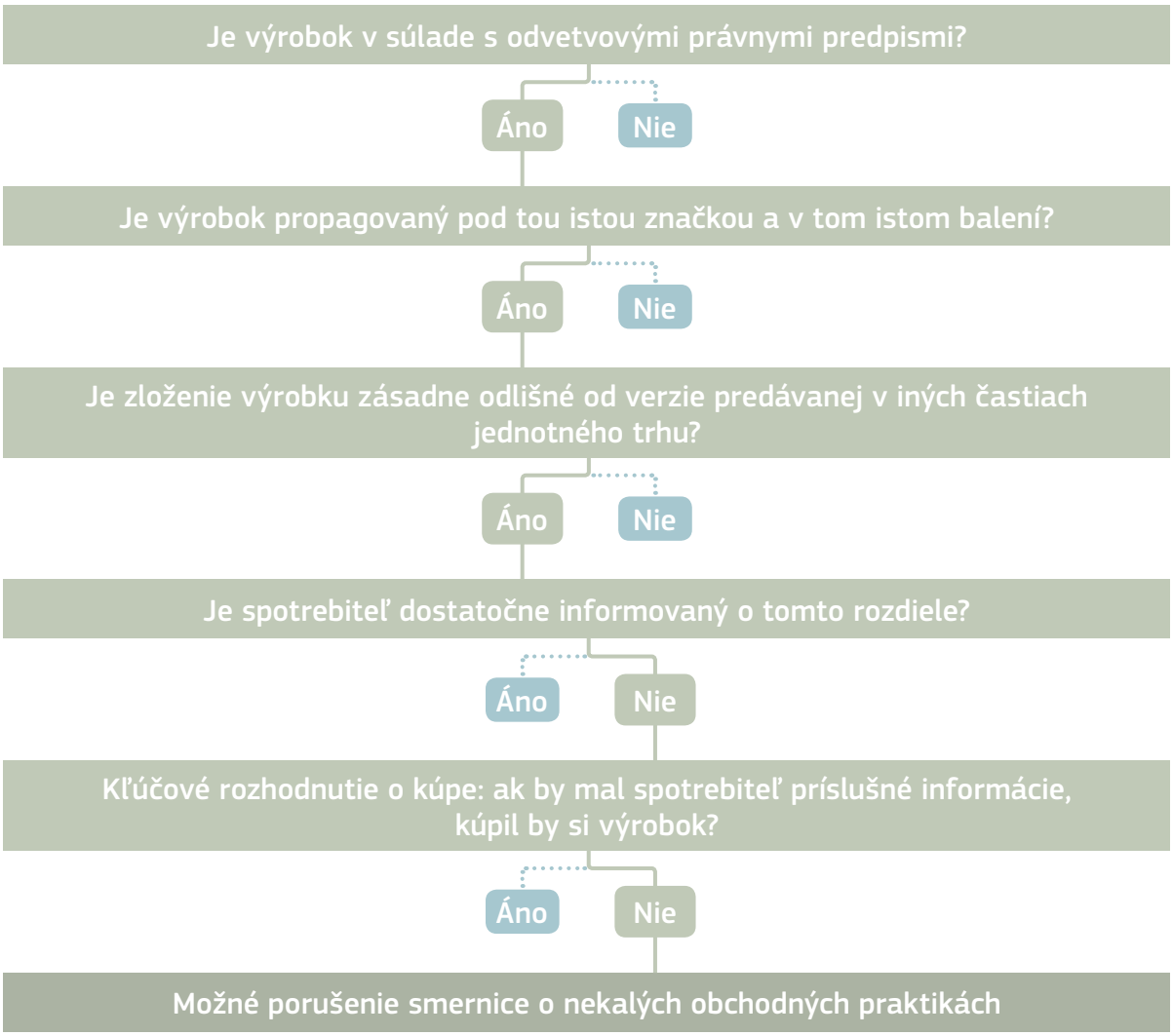

Súbor opatrení Komisie

Opatrenie	Dokončené	Ďalšie kroky
Vnútroštátne projekty	30. novembra 2017: termín uzavretia výzvy na predkladanie návrhov	Vnútroštátne orgány navrhnú projekty a uskutočnia ich v priebehu nasledujúcich troch rokov (platnosť financovania)
Harmonizovaný postup testovania vyvinutý spoločným výskumným centrom Komisie (JRC)	September 2017: stretnutie JRC so zástupcami laboratórií, ktoré uskutočnili testy na Slovensku, v Českej republike, Maďarsku, Slovinsku a Poľsku (štúdia v Poľsku ešte neprebehla)	Október 2017: spustenie siete dvojakej kvality potravín so zástupcami vnútroštátnych orgánov, spotrebiteľských organizácií a priemyselných združení. Začiatok roka 2018: k dispozícii budú usmernenia k harmonizovanému postupu testovania
Komunikácia s výrobcami a predajcami	Jún 2017: fórum na vysokej úrovni pre lepšie fungovanie potravinového dodávateľského reťazca. Pravidelné stretnutia komisárky Jourovej so zástupcami odvetvia	Prebiehajúce diskusie v rámci fóra na vysokej úrovni o záväzkoch odvetvia na dosiahnutie transparentnosti v otázkach kvality potravín smerom k zákazníkom
Usmernenie pre vnútroštátne orgány	September 2017: Prijatie usmernenia	Komisia bude propagovať usmernenie medzi príslušnými orgánmi a pomáhať im pri jeho uplatňovaní